

طرح‌های بهینه‌سازی پر بازده‌ترین سرمایه‌گذاری‌های کشور

در حالی که الان دو سازمان کوچک یعنی بهینه‌سازی مصرف سوخت و موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی که هر کدام با مشکلات مالی برای راه اندازی آزمایشگاه‌های تحقیقاتی خود روبرو هستند متولی چنین امری هستند. اجرای پروژه‌های بهینه سازی به صورت بخشی و جزیره‌ای سرعتی بیش از این نخواهد یافت در حالی که اگر بخواهیم با افزایش بهره‌وری مصرف را کنترل کنیم باید پروژه به صورت ملی و جامع نگریسته شود. مطالعات کارشناسان اقتصادی حاکی از آن است که طرح‌های بهینه‌سازی پر بازده‌ترین فرستادهای سرمایه‌گذاری در کشور است. میانگین نسبت فایده به هزینه $7/5$ به یک است. این در حالی است که پروژه‌های خوب نامیده می‌شود و در مهم‌ترین پروژه‌های بهینه‌سازی این نسبت ۵ است. مساله اصلی این جاست که در این طرح‌ها، سرمایه‌گذاری باید از سوی بنگاه‌های اقتصادی صورت گیرد. در حالی که نفع اصلی را تولیدکنندگان انرژی و یا اقتصادی ملی می‌برد. حال اگر بتوان چارچوبی طراحی کرد که سرمایه‌گذاران منافع کار خود کسب کنند انگیزه لازم در بخش خصوصی شکل می‌گیرد تا وارد این عرصه شود.

بهینه‌سازی مصرف سوخت یعنی مطابق یک استانداردی مصرف کردن. همه کالاها در دنیای امروز براساس یک استاندارد خاص تعریف شده، ساخته می‌شوند. در ایران نیز موسسه‌ای با همین نام وجود دارد که تلاش دارد کالاها حداقت استاندارد لازم را داشته باشند. اکنون چند سالی است که موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران با همکاری سازمان بهینه‌سازی مصرف سوخت تلاش‌هایی را برای تعریف استاندارد ملی مصرف انرژی در فعالیت‌های مختلف آغاز کرده‌اند. با این وجود تلاش‌های این دو نهاد نتوانسته نمودی بیرونی قابل توجهی داشته باشد. اجرای محدود و بخشی طرح‌های بهینه‌سازی، تاکنون توان جبران بخشی از رشد تقاضای مصرف سالانه کشور را داشته یعنی سرمایه‌گذاری انجام گرفته با رشد تقاضای مصرف در هر سال جبران شده است. در حالی که طرح‌های بهینه‌سازی باید به گونه‌ای باشد تا رشد ارزش افزوده ناشی از بهره‌وری از رشد مصرف بیشتر شود تنها در این صورت اجرای این طرح‌ها نه تنها منجر به کاهش مصرف بلکه منجر به درآمدزایی نیز می‌شود. و این یعنی جذب سرمایه‌گذاری بالا در این حوزه.

